Oikeustapauskokoelma

UNIONIN TUOMIOISTUIMEN TUOMIO (kolmas jaosto)

18 päivänä lokakuuta 2012*

Direktiivi 96/9/EY — Tietokantojen oikeudellinen suoja — 7 artikla — Sui generis -oikeus — Parhaillaan pelattavia jalkapallon mestaruuskilpailujen otteluita koskeva tietokanta — Uudelleenkäytön käsite — Uudelleenkäytön paikantaminen

Asiassa C-173/11,

jossa on kyse SEUT 267 artiklaan perustuvasta ennakkoratkaisupyynnöstä, jonka Court of Appeal (England & Wales) (Civil Division) (Yhdistynyt kuningaskunta) on esittänyt 5.4.2011 tekemällään päätöksellä, joka on saapunut unionin tuomioistuimeen 8.4.2011, saadakseen ennakkoratkaisun asiassa

Football Dataco Ltd,

Scottish Premier League Ltd,

Scottish Football League ja

PA Sport UK Ltd

vastaan

Sportradar GmbH ja

Sportradar AG,

UNIONIN TUOMIOISTUIN (kolmas jaosto),

toimien kokoonpanossa: tuomarit R. Silva de Lapuerta, joka hoitaa kolmannen jaoston puheenjohtajan tehtäviä, K. Lenaerts (esittelevä tuomari), G. Arestis, J. Malenovský ja D. Šváby,

julkisasiamies: P. Cruz Villalón,

kirjaaja: hallintovirkamies C. Strömholm,

ottaen huomioon kirjallisessa käsittelyssä ja 8.3.2012 pidetyssä istunnossa esitetyn,

ottaen huomioon huomautukset, jotka sille ovat esittäneet

— Football Dataco Ltd, Scottish Premier League Ltd, Scottish Football League ja PA Sport UK Ltd, edustajinaan barrister J. Mellor ja barrister L. Lane solicitor S. Levinen ja solicitor R. Hoyn valtuuttamina,

* Oikeudenkäyntikieli: englanti.

— Sportradar GmbH ja Sportradar AG, edustajanaan H. Carr, QC, solicitor P. Brownlow'n valtuuttamana,

— Belgian hallitus, asiamiehenään T. Materne, avustajanaan advocaat R. Verbeke,

— Espanjan hallitus, asiamiehenään N. Díaz Abad,

— Portugalin hallitus, asiamiehinään L. Inez Fernandes, A. Barros ja A. Silva Coelho,

— Euroopan komissio, asiamiehinään M. Wilderspin ja J. Samnadda,

kuultuaan julkisasiamiehen 21.6.2012 pidetyssä istunnossa esittämän ratkaisuehdotuksen,

on antanut seuraavan

tuomion

1 Ennakkoratkaisupyyntö koskee tietokantojen oikeudellisesta suojasta 11.3.1996 annetun Euroopan parlamentin ja neuvoston direktiivin 96/9/EY (EYVL L 77, s. 20) 7 artiklan tulkintaa.

2 Tämä pyyntö on esitetty asiassa, jossa asianosaisina ovat yhtäältä Football Dataco Ltd, Scottish Premier League Ltd, Scottish Football League ja PA Sport UK Ltd (jäljempänä yhteisesti Football Dataco ym.) ja toisaalta Sportradar GmbH ja Sportradar AG (jäljempänä yhteisesti Sportradar) ja jossa on kyse muun muassa siitä, että viimeksi mainittujen on väitetty loukanneen sui generis -oikeutta, jonka Football Dataco ym. väittävät niillä olevan parhaillaan pelattavia jalkapallon mestaruuskilpailujen otteluita koskevaan tietokantaan (Football Live).

Asiaa koskevat oikeussäännöt

3 Direktiivin 96/9 1 artiklan 2 kohdassa säädetään seuraavaa:

"Tässä direktiivissä 'tietokannalla' tarkoitetaan teosten, tietojen tai muiden itsenäisten aineistojen kokoelmaa, jotka on järjestetty järjestelmällisellä tai menetelmällisellä tavalla ja johon elektronisesti tai muulla tavoin on mahdollistettu yksilöllinen pääsy."

4 Mainitun direktiivin III luvussa, jonka otsikko on "Sui generis -oikeus", olevassa suojan kohdetta koskevassa 7 artiklassa säädetään seuraavaa:

"1. Jäsenvaltioiden on säädettävä tietokannan valmistajalle oikeus kieltää sellaisen tietokannan, jonka sisällön kerääminen, varmistaminen tai esittäminen merkitsee määrällisesti ja/tai laadullisesti huomattavaa investointia, koko sisällön tai laadullisesti ja/tai määrällisesti arvioituna olennaisen osan kopiointi ja/tai uudelleenkäyttö.

2. Tätä lukua sovellettaessa tarkoitetaan

a) 'kopioinnilla' tietokannan koko sisällön tai sen olennaisen osan pysyvää tai väliaikaista siirtämistä tallennusalustalta toiselle millä tavalla ja missä muodossa tahansa;

b) 'uudelleenkäytöllä' tietokannan koko sisällön tai sen olennaisen osan mitä tahansa saattamista yleisön saataville kopioita levittämällä, vuokraamalla, onlinesiirrolla tai muulla siirtotavalla. – –

– –

5. Tietokannan sisällön epäolennaisten osien jatkuva ja järjestelmällinen kopiointi tai uudelleenkäyttö, jotka voisivat johtaa tämän tietokannan tavanmukaisen käytön vastaisiin toimiin tai jotka voisivat aiheuttaa kohtuutonta vahinkoa tietokannan valmistajan laillisille eduille, eivät ole sallittuja.”

5 Direktiivi 96/9 on pantu täytäntöön Yhdistyneessä kuningaskunnassa antamalla vuoden 1997 asetus tekijänoikeudesta ja oikeuksista tietokantoihin (Copyright and Rights in Database Regulations 1997), jolla on muutettu vuoden 1988 tekijänoikeus-, mallioikeus- ja patenttilakia (Copyright Designs and Patents Act 1988). Mainitun asetuksen pääasiassa merkitykselliset säännökset ovat sanamuodoltaan samat kuin kyseisen direktiivin pääasiassa merkitykselliset säännökset.

6 Tuomioistuimen toimivallasta sekä tuomioiden tunnustamisesta ja täytäntöönpanosta siviili- ja kauppaoikeuden alalla 22.12.2000 annetun neuvoston asetuksen (EY) N:o 44/2001 (EYVL 2001, L 12, s. 1) 5 artiklan 3 kohdan mukaan henkilöä, jonka kotipaikka on jäsenvaltiossa, vastaan voidaan nostaa kanne toisessa jäsenvaltiossa ”sopimukseen perustumatonta vahingonkorvausta koskevassa asiassa sen paikkakunnan tuomioistuimessa, missä vahinko sattui tai saattaa sattua”.

7 Sopimukseen perustumattomiin velvoitteisiin sovellettavasta laista (Rooma II) 11.7.2007 annetun Euroopan parlamentin ja neuvoston asetuksen (EY) N:o 864/2007 (EUVL L 199, s. 40) 8 artiklan 1 ja 2 kohdassa säädetään seuraavaa:

”1. Sopimukseen perustumattomaan velvoitteeseen, joka johtuu teollis- ja tekijänoikeuden loukkaamisesta, sovelletaan sen maan lakia, jonka osalta suojaa vaaditaan.

2. Sopimukseen perustumattomaan velvoitteeseen, joka johtuu Euroopan yhteisön yhtenäisen teollis- ja tekijänoikeuden loukkaamisesta, sovelletaan niiden kysymysten osalta, joihin ei sovelleta asiaa koskevaa yhteisön välinettä, sen maan lakia, jossa oikeutta loukkaava teko tehtiin.”

Pääasia ja ennakkoratkaisukysymys

8 Football Dataco ym. vastaavat jalkapallon mestaruuskilpailujen järjestämisestä Englannissa ja Skotlannissa. Football Dataco Ltd vastaa mainittuihin mestaruuskilpailuihin liittyvien tietojen ja immateriaalioikeuksien luomisesta ja hyödyntämisestä. Football Dataco ym. väittävät, että niillä on Yhdistyneen kuningaskunnan oikeuden mukaan sui generis -oikeus niin kutsuttuun Football Live -tietokantaan.

9 Football Live on kooste tietoja, jotka koskevat parhaillaan pelattavia jalkapallo-otteluita (maalitilanne, maalintekijöiden nimet, keltaisen tai punaisen kortin antamisajankohta ja sen saaja, mahdolliset rangaistuspotkut, vaihdot pelin aikana). Tietojen keräämisestä vastaavat pääosin Football Dataco ym:iden lukuun itsenäisesti toimivat entiset ammattilaisjalkapalloilijat, jotka käyvät katsomassa jalkapallo-otteluita tässä tarkoituksessa. Football Dataco ym. väittävät, että tietojen kerääminen ja/tai varmistaminen on vaatinut huomattavan investoinnin ja että kyseisen tietokannan kokoaminen on edellyttänyt lisäksi merkittävää taitoa, työtä, harkintaa ja/tai henkistä panosta.

10 Sportradar GmbH on Saksan oikeuden mukaan perustettu yhtiö, joka levittää reaaliaikaisesti internetissä muun muassa Englannin liigan jalkapallo-otteluita koskevia tuloksia ja muita tilastotietoja. Kyseisen palvelun nimi on ”Sport Live Data”. Mainitulla yhtiöllä on betradar.com-niminen internetsivusto. Sportradar GmbH:n asiakkaina olevat vedonlyöntiyhtiöt tekevät sopimuksia Sveitsin oikeuden mukaan perustetun Sportradar AG -nimisen holdingyhtiön, joka on Sportradar GmbH:n emoyhtiö, kanssa. Mainittuja asiakkaita ovat muiden muassa Ison-Britannian ja Pohjois-Irlannin yhdistyneen kuningaskunnan oikeuden mukaan perustettu bet365-niminen yhtiö ja Gibraltarille sijoittautunut Stan James -niminen yhtiö, jotka tarjoavat mainitun jäsenvaltion markkinoille suunnattuja vedonlyöntipalveluja. Kummallakin näistä yhtiöistä on internetsivuillaan linkki betradar.com-osoitteeseen. Kun internetin käyttäjä valitsee vaihtoehdon ”Live Score”, pyydetyt tiedot

ilmestyvät tapauksen mukaan maininnan bet365 tai Stan James alla. Tästä ennakkoratkaisua pyytänyt tuomioistuin päättelee, että Yhdistyneen kuningaskunnan yleisö muodostaa selvästi tärkeän kohderyhmän Sportradarille.

11 Football Dataco ym. vaativat Sportradarilta High Court of Justice (England & Wales), Chancery Divisionissa 23.4.2010 muun muassa korvausta vahingosta, joka on aiheutunut siitä, että kyseinen yhtiö on loukannut niillä olevaa sui generis -oikeutta. Sportradar riitautti 9.7.2010 kyseisen tuomioistuimen toimivallan tutkia asia.

12 Sportradar GmbH haastoi Football Dataco ym. 14.7.2010 Landgericht Geraan (Saksa), jotta kyseinen tuomioistuin toteaisi, ettei Sportradarin toiminta loukkaa mitään immateriaalioikeutta, jonka haltijoita Football Dataco ym. ovat.

13 High Court of Justice totesi 17.11.2010 antamassaan tuomiossa, että se oli toimivaltainen tutkimaan Football Dataco ym:iden kanteen siltä osin kuin se koski sen toteamista, että Sportradar ja ne sen asiakkaat, jotka käyttävät Sportradarin internetsivustoa Yhdistyneessä kuningaskunnassa, ovat yhdessä (solidaarisessa) vastuussa siitä, että ne ovat loukanneet Football Dataco ym:iden sui generis -oikeutta kopioinnilla ja/tai uudelleenkäytöllä. Sitä vastoin mainittu tuomioistuin katsoi, ettei se ollut toimivaltainen tutkimaan Football Dataco ym:iden kannetta siltä osin kuin se koski sen toteamista, että Sportradar olisi ensisijaisessa vahingonkorvausvastuussa mainitusta oikeudenloukkauksesta.

14 Sekä Football Dataco ym. että Sportradar valittivat kyseisestä tuomiosta Court of Appealiin (England & Wales) (Civil Division).

15 Football Dataco ym. väittävät, että Sportradar saa tietonsa kopioimalla ne palvelimelleen Football Livesta ja sen jälkeen se siirtää näin kopioidut tiedot Yhdistyneessä kuningaskunnassa olevalle yleisölle, joka voi tietokoneellaan valita Live Scoren. Football Dataco ym:iden mukaan siirtämis- tai välittämisteorian mukaan on katsottava, että pääasiassa kyseessä olevat toimet eivät toteudu ainoastaan siinä jäsenvaltiossa, josta Sportradar on lähettänyt kyseiset tiedot, vaan myös siinä jäsenvaltiossa, jossa kyseisten lähetysten vastaanottajat ovat, eli nyt käsiteltävässä asiassa Yhdistyneessä kuningaskunnassa.

16 Sportradar tuo esiin, että betradar.com-internetsivustolla olevat tiedot luodaan itsenäisesti. Se lisää, että lähettämisteorian mukaan siirto tapahtuu vain siinä paikassa, josta tiedot ovat peräisin, joten toimet, joista sitä moititaan, eivät kuulu Yhdistyneen kuningaskunnan tuomioistuinten toimivaltaan.

17 Tässä tilanteessa Court of Appeal (England & Wales) (Civil Division) päätti lykätä asian käsittelyä ja esittää unionin tuomioistuimelle seuraavan ennakkoratkaisukysymyksen:

”Silloin, kun osapuoli lataa direktiiviin 96/9/EY – – perustuvalla sui generis -oikeudella suojatusta tietokannasta tietoja jäsenvaltiossa A sijaitsevaan www-palvelimeensa ja kun www-palvelin lähettää vastauksena toisessa jäsenvaltiossa B olevan käyttäjän pyyntöihin tällaisia tietoja käyttäjän tietokoneeseen siten, että tiedot säilyvät kyseisen tietokoneen muistissa ja ne näkyvät sen näyttöpäätteellä,

a) merkitseekö tietojen lähettäminen sitä, että osapuoli kopioi tai uudelleenkäyttää kyseiset tiedot?

b) onko kyseinen osapuoli kopioinut ja/tai uudelleenkäyttänyt kyseisiä tietoja

   i) ainoastaan jäsenvaltiossa A,

   ii) ainoastaan jäsenvaltiossa B vai

   iii) sekä jäsenvaltiossa A että B?”

Ennakkoratkaisukysymyksen tarkastelu

18 Ennakkoratkaisua pyytänyt tuomioistuin tiedustelee kysymyksensä a kohdassa lähinnä, onko direktiivin 96/9 7 artiklaa tulkittava niin, että se, että henkilö lähettää kyseiseen direktiiviin perustuvalla sui generis -oikeudella suojatusta tietokannasta ensin lataamiaan tietoja jäsenvaltiossa A sijaitsevan www-palvelimen välityksellä jäsenvaltiossa B olevan toisen henkilön tietokoneeseen viimeksi mainitun henkilön pyynnöstä kyseisen tietokoneen muistissa säilyttämistä ja näyttöpäätteellä näyttämistä varten, merkitsee, että kyseiset tiedot lähettänyt henkilö on ”kopioinut” kyseiset tiedot tai ”uudelleenkäyttänyt” niitä. Jos tähän kysymykseen vastataan myöntävästi, kansallinen tuomioistuin tiedustelee kysymyksensä b kohdassa, onko tietoja katsottava kopioidun tai uudelleenkäytetyn jäsenvaltiossa A, jäsenvaltiossa B vai kummassakin näistä jäsenvaltioista.

19 Ennakkoratkaisua pyytäneen tuomioistuimen kysymyksen taustalla on useita oletuksia, joiden paikkansapitävyys on yksinomaan sen arvioitava, eli

— Football Live on direktiivin 96/9 1 artiklan 2 kohdassa tarkoitettu tietokanta, joka täyttää ne aineelliset edellytykset, jotka kyseisen direktiivin 7 artiklan 1 kohdassa asetetaan sui generis -oikeudella suojaamiselle

— Football Dataco ym. ovat tahoja, joita Football Live -tietokannan sui generis -oikeus suojaa, ja

— Sportradar on ensin ladannut pääasiassa lähetetyt tiedot kyseisestä tietokannasta.

20 Mainitun kysymyksen a kohdasta oikeuskäytännössä on jo todettu direktiivin 96/9 7 artiklan 2 kohdan b alakohdassa uudelleenkäytön käsitteen määrittelyssä käytetyn sanamuodon sekä unionin lainsäätäjän perustaman sui generis -oikeuden tavoitteen perusteella, että kyseinen käsite on mainitun 7 artiklan yleisessä asiayhteydessä ymmärrettävä laajassa merkityksessä ja että sen on katsottava tarkoittavan kaikkia toimia, joihin kyseisen sui generis -oikeuden suojaaman tietokannan valmistaja ei ole antanut lupaa ja joilla yleisölle levitetään tietokannan koko sisältö tai osa siitä (ks. asia C-203/02, The British Horseracing Board ym., tuomio 9.11.2004, Kok., s. I-10415, 45, 46, 51 ja 67 kohta). Menettelyn luonteella ja muodolla ei ole tältä osin merkitystä.

21 Mainittu käsite kattaa toimen, jolla – kuten pääasiassa kyseessä olevilla toimilla – henkilö lähettää www-palvelimensa välityksellä toisen henkilön tietokoneelle viimeksi mainitun pyynnöstä tietoja, jotka on ensin kopioitu sui generis -oikeudella suojatun tietokannan sisällöstä. Mainitunlaisella lähettämisellä kyseiset tiedot nimittäin saatetaan yleisöön kuuluvan henkilön saataville.

22 Se, että pääasiassa kyseisiä lähetystoimia edeltää toiminta, johon liittyy vedonvälityspalveluita tarjoavia yhtiöitä, joilla on sopimukseen perustuva lupa käyttää Sportradarin www-palvelinta ja jotka puolestaan omassa toiminnassaan antavat omille asiakkailleen pääsyn kyseiselle palvelimelle, ei voi kumota sitä, että toimi, jolla Sportradar lähettää mainitulta palvelimelta suojatusta tietokannasta peräisin olevia tietoja kyseisten asiakkaiden tietokoneeseen, on oikeudellisesti luokiteltava direktiivin 96/9 7 artiklassa tarkoitetuksi uudelleenkäytöksi.

23 Euroopan komissio on b kohdassa esitetyn kysymyksen osalta esittänyt kirjallisissa huomautuksissaan epäilyksiä vastauksen hyödyllisyydestä pääsiassa käytävän menettelyn tässä vaiheessa.

24 Vaikka onkin totta, kuten komissio väittää, että pääasiassa kyseessä olevien tointen liittyminen direktiivissä 96/9 tarkoitetun uudelleenkäytön käsitteeseen ei riipu siitä, missä paikassa Euroopan unionissa ne on toteutettu, on kuitenkin korostettava ensinnäkin sitä, että kyseisen direktiivin tarkoituksena ei ole säätää sui generis -oikeuden suojasta, jota sääntelisivät Euroopan unionin tasolla yhdenmukaiset säännöt.

25 Direktiivin 96/9 tavoite on kansallisia lainsäädäntöjä lähentämällä poistaa erot, jotka olivat olemassa kansallisissa lainsäädännöissä tietokantojen oikeudellisessa suojassa ja jotka rajoittivat sisämarkkinoiden toimintaa, tavaroiden ja palvelujen vapaata liikkumista unionissa ja tietopalvelumarkkinoiden kehittämistä unionissa (ks. C-604/10, Football Dataco ym., tuomio 1.3.2012, 48 kohta).

26 Mainitussa tarkoituksessa kyseisessä direktiivissä edellytetään, että kaikki jäsenvaltiot säätävät omassa kansallisessa lainsäädännössään tietokantojen suojaamisesta sui generis -oikeudella.

27 Tällaisessa tilanteessa jäsenvaltion lainsäädännössä säädetty sui generis -oikeuden suoja rajoittuu lähtökohtaisesti kyseisen jäsenvaltion alueeseen, joten kyseisen suojan saaja voi vedota siihen vain sellaisen luvattoman uudelleenkäytön osalta, joka on tapahtunut kyseisellä alueella (ks. analogisesti asia C-523/10, Wintersteiger, tuomio 19.4.2012, 25 kohta).

28 Kuten ennakkoratkaisupyynnöstä ilmenee, ennakkoratkaisua pyytäneen tuomioistuimen on pääasiassa arvioitava, ovatko Football Dataco ym:iden kanneperusteet, jotka perustuvat sen sui generis -oikeuden loukkaamiseen, jonka ne väittävät niillä Yhdistyneen kuningaskunnan oikeuden mukaan olevan Football Live -tietokantaan, perusteltuja. Kyseisessä arvioinnissa on siis tiedettävä, kuuluvatko kyseisten tietojen lähettämistoimet Yhdistyneessä kuningaskunnassa toteutettuina toimina kyseisen jäsenvaltion lainsäädännössä säädetyn sui generis -oikeuden suojan alueelliseen soveltamisalaan.

29 Toiseksi asetuksen N:o 44/2001 5 artiklan 3 kohdassa säädetään, että pääasian kaltaisissa asioissa, jotka kuuluvat sopimukseen perustumatonta vahingonkorvausta koskeviin asioihin, erityinen toimivalta on ”sen paikkakunnan tuomioistuime[ll]a, missä vahinko sattui tai saattaa sattua”.

30 Tästä seuraa, että kysymys niiden pääasiassa kyseessä olevien lähetystointen paikantamisesta, joiden Football Dataco ym. väittävät aiheuttaneen vahinkoa Football Live -tietokannan kokoamiseen käytetylle huomattavalle investoinnille, saattaa vaikuttaa ennakkoratkaisua pyytäneen tuomioistuimen toimivaltaa koskevaan kysymykseen erityisesti, kun kyse on kanteesta, jonka tarkoituksena on Sportradarin ensisijaisen vastuun toteaminen mainitun tuomioistuimen käsiteltävänä olevassa asiassa.

31 Kolmanneksi asetuksen N:o 864/2007 8 artiklasta ilmenee, että kun on loukattu sellaista immateriaalioikeutta, kuten direktiivillä 96/9 perustettua sui generis -oikeutta, jolla ei ole kyseisen artiklan 2 kohdassa tarkoitettua yhtenäistä luonnetta yhteisössä (ks. tämän tuomion 24–26 kohta), mainitunlaisesta loukkaamisesta johtuvaan sopimukseen perustumattomaan velvoitteeseen sovelletaan mainitun 8 artiklan 1 kohdan mukaan ”sen maan lakia, jonka osalta suojaa vaaditaan”.

32 Mainittu lainvalintasääntö vahvistaa intressin tietää, ovatko pääasiassa kyseessä olevat lähetystoimet tapahtuneet Yhdistyneessä kuningaskunnassa eli siinä jäsenvaltiossa, jossa Football Dataco ym. vaativat Football Live -tietokannan suojaamista sui generis -oikeudella, siitä huolimatta, että kyseiset lähetystoimet paikannetaan mahdollisesti siihen jäsenvaltioon, jossa kyseisten tointen toteuttajan www-palvelin sijaitsee.

33 Tältä osin direktiivin 96/9 7 artiklassa tarkoitetun uudelleenkäytön paikantamisessa on kyseisen käsitteen määritelmän tavoin käytettävä unionin oikeuden itsenäisiä arviointiperusteita (ks. analogisesti asia C-5/11, Donner, tuomio 21.6.2012, 25 kohta).

34 Kun on kyse internetsivuston palvelimen välityksellä suoritetusta uudelleenkäytöstä, kuten pääasiassa, on todettava samoin kuin julkisasiamies ratkaisuehdotuksensa 58 ja 59 kohdassa, että mainittua uudelleenkäyttöä luonnehtii sellaisten perättäisten toimien sarja, jotka alkavat vähintään kyseisten tietojen laittamisesta kyseiselle internetsivustolle, jotta yleisö voi tutustua niihin, ja päättyvät kyseisten tietojen toimittamiseen yleisöön kuuluville kiinnostuneille henkilöille, ja että kyseiset toimet voivat tapahtua eri jäsenvaltioiden alueella (ks. analogisesti em. asia Donner, tuomion 26 kohta).

35 On kuitenkin otettava huomioon myös se, että tällaisen yleisön saataville saattamisen tavan erottaa toimintaperiaatteeltaan perinteisistä levitystavoista internetsivuston sisällön saatavuus kaikkialla, sillä sivustoon voi heti tutustua määrittelemätön määrä internetin käyttäjiä kaikkialla maailmassa täysin riippumatta siitä, onko sen tarjoajan tarkoitus ollut, että siihen tutustutaan tarjoajan sijoittautumisjäsenvaltion ulkopuolella, eikä tarjoaja voi myöskään vaikuttaa siihen (ks. vastaavasti yhdistetyt asiat C-585/08 ja C-144/09, Pammer ja Hotel Alpenhof, tuomio 7.12.2010, Kok., s. I-12527, 68 kohta ja yhdistetyt asiat C-509/09 ja C-161/10, eDate Advertising ym., tuomio 25.10.2011, Kok., s. I-10269, 45 kohta).

36 Näin ollen pelkästään pääsy kyseiset tiedot sisältävälle internetsivustolle tietyn valtion alueella ei riitä sen päätelmän tekemiseen, että kyseisen sivuston tarjoaja on toteuttanut uudelleenkäyttötoimen, johon sovelletaan kyseisen alueen kansallisen oikeuden mukaista sui generis -oikeuden suojaa (ks. analogisesti em. yhdistetyt asiat Pammer ja Hotel Alpenhof, tuomion 69 kohta ja asia C-324/09, L'Oréal ym., tuomio 12.7.2011, Kok., s. I-6011, 64 kohta).

37 Jos nimittäin katsottaisiin, että pelkän sivustolle pääsyn perusteella voidaan todeta, että tietokannan sisältöä on uudelleenkäytetty, myös sellaisiin sivustoihin ja tietoihin, jotka on aivan ilmeisesti tarkoitettu kyseisen jäsenvaltion alueen ulkopuolella sijaitseville henkilöille mutta joihin voidaan kuitenkin teknisesti tarkasteltuna tutustua kyseisessä jäsenvaltiossa, sovellettaisiin aiheettomasti kyseisessä jäsenvaltiossa tällä alalla voimassa olevaa oikeutta (ks. analogisesti em. asia L'Oréal ym., tuomion 64 kohta).

38 Näin ollen pääasiassa se, että Yhdistyneeseen kuningaskuntaan sijoittautuneen internetin käyttäjän pyynnöstä Sportradarin www-palvelimella olevat tiedot lähetetään kyseisen internetin käyttäjän tietokoneelle teknistä säilyttämistä ja näyttöpäätteellä näyttämistä varten, ei sellaisenaan ole riittävää, jotta voitaisiin katsoa, että Sportradar on tässä tilanteessa uudelleenkäyttänyt tietokannan sisältöä kyseisen jäsenvaltion alueella.

39 Uudelleenkäytön paikantaminen sen jäsenvaltion alueelle, jonne kyseiset tiedot on lähetetty, riippuu sellaisten seikkojen olemassaolosta, joiden perusteella voidaan katsoa, että uudelleenkäyttäjän aikomuksena on kohdistaa uudelleenkäyttö kyseisellä alueella sijaitseville henkilöille (ks. analogisesti em. yhdistetyt asiat Pammer ja Hotel Alpenhof, tuomion 75, 76, 80 ja 92 kohta; em. asia L'Oréal ym., tuomion 65 kohta ja em. asia Donner, tuomion 27–29 kohta).

40 Pääasiassa mainitunlainen seikka voi olla se, että Sportradarin palvelimen sisältämiin tietoihin kuuluu tietoja, jotka koskevat jalkapallon Englannin mestaruuskilpailujen otteluita, mikä on omiaan osoittamaan, että pääasiassa kyseessä olevat lähetystoimet johtuvat Sportradarin halusta herättää yleisön kiinnostus Yhdistyneessä kuningaskunnassa.

41 Se, että Sportradar on sopimuksella antanut kyseiselle yleisölle tarkoitettuja vedonlyöntipalveluja tarjoaville yhtiöille oikeuden päästä palvelimelleen, voi myös olla merkki sen halusta tavoitella kyseistä yleisöä, jos Sportradar oli tai sen olisi pitänyt olla tietoinen kyseisestä erityisestä päämäärästä, minkä selvittäminen on ennakkoratkaisua pyytäneen tuomioistuimen tehtävä (ks. analogisesti em. yhdistetyt asiat Pammer ja Hotel Alpenhof, tuomion 89 kohta ja em. asia Donner, tuomion 27 ja 28 kohta). Tässä yhteydessä merkitystä voi olla sillä mahdollisella olosuhteella, että Sportradarin kyseisen oikeuden myöntämisen vastikkeeksi vahvistamassa korvauksessa otetaan huomioon mainittujen yhtiöiden toiminnan laajuus Yhdistyneen kuningaskunnan markkinoilla ja se mahdollisuus, että kyseiseen jäsenvaltioon sijoittautuneet internetin käyttäjät käyvät tämän jälkeen Sportradarin betradar.com-nimisellä internetsivustolla.

42 Lopuksi se seikka, että Sportradarin internetiin laittamat tiedot ovat sellaisten Yhdistyneessä kuningaskunnassa olevien internetin käyttäjien saatavilla, jotka ovat kyseisten yhtiöiden asiakkaita, heidän omalla kielellään, joka poikkeaa kielistä, joita niissä jäsenvaltioissa tavanomaisesti käytetään, joista käsin kyseinen yhtiö harjoittaa toimintaansa, voi mahdollisesti tukea niitä seikkoja, joilla pyritään

osoittamaan, että tietty toimenpide on suunnattu erityisesti Yhdistyneessä kuningaskunnassa olevalle yleisölle (ks. analogisesti em. yhdistetyt asiat Pammer ja Hotel Alpenhof, tuomion 84 kohta ja em. asia Donner, tuomion 29 kohta).

43 Jos tällaisia seikkoja on, ennakkoratkaisua pyytänyt tuomioistuin voi perustellusti katsoa, että pääasiassa kyseessä olevan kaltainen uudelleenkäyttötoimi on toteutettu sen jäsenvaltion alueella, johon sen tietokoneen käyttäjä, johon kyseiset tiedot on hänen pyynnöstään toimitettu säilytettäväksi ja näyttöpäätteellä näytettäväksi, on sijoittautunut (jäsenvaltio B).

44 Sportradarin näkemystä, jonka mukaan direktiivin 96/9 7 artiklassa tarkoitetun uudelleenkäytön on kaikissa olosuhteissa katsottava toteutuneen ainoastaan sen jäsenvaltion alueella, jossa www-palvelin, jolta kyseiset tiedot on lähetetty, sijaitsee, ei voida hyväksyä.

45 Sen lisäksi, että – kuten Football Dataco ym. ovat korostaneet – mainitunlaisen palvelimen täsmällinen paikantaminen on joskus vaikeaa (ks. em. asia Wintersteiger, tuomion 36 kohta), mainittu näkemys merkitsisi, että operaattoriin, joka ilman jonkin tietyn jäsenvaltion oikeuden nojalla sui generis -oikeudella suojatun tietokannan valmistajan suostumusta uudelleenkäyttää internetissä kyseisen tietokannan sisältöä kohdistamalla sen kyseisen jäsenvaltion yleisölle, ei sovellettaisi kyseistä kansallista oikeutta vain sen vuoksi, että sen palvelin sijaitsee kyseisen jäsenvaltion alueen ulkopuolella. Mainittu tilanne vaikuttaisi kyseisen kansallisen oikeuden tietokannalle antaman suojan tehokkaaseen vaikutukseen (ks. analogisesti em. asia L'Oréal ym., tuomion 62 kohta).

46 Kuten Football Dataco ym. sitä paitsi tuovat esiin, direktiivillä 96/9 tavoitellun päämäärän suojata tietokantoja sui generis -oikeudella saavuttaminen vaarantuisi yleisesti, jos koko unionin tai sen osan alueella sijaitsevalle yleisölle suunnatut uudelleenkäyttötoimet eivät kuuluisi kyseisen direktiivin ja sen täytäntöönpanemiseksi annettujen kansallisten lakien soveltamisalaan vain sen vuoksi, että kyseisten tointen toteuttajan tarjoaman internetsivuston palvelin sijaitsee kolmannessa maassa (ks. analogisesti em. asia L'Oréal ym., tuomion 63 kohta).

47 Kun edellä esitetty otetaan huomioon, esitettyyn kysymykseen on vastattava, että direktiivin 96/9 7 artiklaa on tulkittava niin, että se, että henkilö lähettää kyseiseen direktiiviin perustuvalla sui generis -oikeudella suojatusta tietokannasta ensin lataamiaan tietoja jäsenvaltiossa A sijaitsevan www-palvelimen välityksellä jäsenvaltiossa B olevan toisen henkilön tietokoneeseen viimeksi mainitun henkilön pyynnöstä kyseisen tietokoneen muistissa säilyttämistä ja näyttöpäätteellä näyttämistä varten, merkitsee, että kyseiset tiedot lähettänyt henkilö on "uudelleenkäyttänyt" mainittuja tietoja. On katsottava, että tietoja on uudelleenkäytetty jäsenvaltiossa B ainakin, jos on olemassa seikkoja, joiden perusteella voidaan katsoa, että mainittu toimi paljastaa sen toteuttajan aikeen kohdistaa se viimeksi mainittuun jäsenvaltioon sijoittautuneille yleisöön kuuluville henkilöille, minkä arviointi on kansallisen tuomioistuimen tehtävä.

Oikeudenkäyntikulut

48 Pääasian asianosaisten osalta asian käsittely unionin tuomioistuimessa on välivaihe kansallisessa tuomioistuimessa vireillä olevan asian käsittelyssä, minkä vuoksi kansallisen tuomioistuimen asiana on päättää oikeudenkäyntikulujen korvaamisesta. Oikeudenkäyntikuluja, jotka ovat aiheutuneet muille kuin näille asianosaisille huomautusten esittämisestä unionin tuomioistuimelle, ei voida määrätä korvattaviksi.

Näillä perusteilla unionin tuomioistuin (kolmas jaosto) on ratkaissut asian seuraavasti:

Tietokantojen oikeudellisesta suojasta 11.3.1996 annetun Euroopan parlamentin ja neuvoston direktiivin 96/9/EY 7 artiklaa on tulkittava niin, että se, että henkilö lähettää kyseiseen direktiiviin perustuvalla sui generis -oikeudella suojatusta tietokannasta ensin lataamiaan tietoja

jäsenvaltiossa A sijaitsevan www-palvelimen välityksellä jäsenvaltiossa B olevan toisen henkilön tietokoneeseen viimeksi mainitun henkilön pyynnöstä kyseisen tietokoneen muistissa säilyttämistä ja näyttöpäätteellä näyttämistä varten, merkitsee, että kyseiset tiedot lähettänyt henkilö on ”uudelleenkäyttänyt” mainittuja tietoja. On katsottava, että tietoja on uudelleenkäytetty jäsenvaltiossa B ainakin, jos on olemassa seikkoja, joiden perusteella voidaan katsoa, että uudelleenkäyttäjän aikomuksena on kohdistaa uudelleenkäyttö viimeksi mainittuun jäsenvaltioon sijoittautuneille yleisöön kuuluville henkilöille, minkä arviointi on kansallisen tuomioistuimen tehtävä.

Allekirjoitukset